

Nyt fra bestyrelsen – marts. 2022

Af: Formand for DLN Karina Ruby

Velkommen til 2022 med DLN. Vi tror på, at dette bliver året, hvor livet generelt, og ikke mindst vores aktiviteter i DLN, vil normalisere sig. Sæt et stort X i kalenderen lørdag d. 23. april. Der mødes vi til DLN's årlige generalforsamling, og i år skulle det gerne lykkes at mødes fysisk i Århus. To år i træk har vi afholdt online generalforsamling, og selvom det godt kan fungere, er det nu engang hyggeligere at mødes rigtigt. Vi (bestyrelsen) glæder os til at mødes med flere af jer medlemmer igen.

Karina Ruby

Det ser ud til, at Covid19 lige så stille er ved at ebbe ud. I Danmark er smittetrykket aftagende nu, næsten alle restriktioner er ophævet, og folk er ikke så bange for at blive smittet længere. De fleste bliver ikke særlig syge, og der er ikke et stort pres på hospitalerne. DLN har sågar haft to personer på projektbesøg i Lesotho i januar-februar. Det er første gang i to år, at vi har kunnet sende nogen fra Danmark på projektbesøg i Lesotho. Arne og Urzula har været på besøg i genbrugsprojektet for at følge op på den seneste forsendelse af brugt hospitalsudstyr, computere og fodboldudstyr til vores partner LECSA, Lesotho Evangelical Church in Southern Africa. Mere om det i en artikel længere nede i nyhedsbrevet.

RSDA, Rural Self-Help Development Association, sendte i september en ansøgning til CISU om penge til et nyt projekt. I december kom det skuffende afslag. Projektet var bevillingsværdigt, men der var ikke penge nok i puljen, så desværre et afslag til RSDA. Få dage efter kom den glædelige nyhed: der var tilført flere penge til puljen, og nu havde de tildelt RSDA-projektet den søgte bevilling. Det betyder et nyt samarbejde mellem RSDA og DLN de næste fire år. Stort tillykke med det! Læs mere i næste artikel i nyhedsbrevet.

Fra frustration til opfyldelse.

Af: Projektansvarlig Anders Hedegaard

I december udgaven af DLN's nyhedsbrev udtrykte vi vor frustration. CISU's bedømmelsesudvalg havde vurderet RSDA-DLN's projektansøgning om klimasikring for småbønder i Lesotho 2022-2025. Udvalget havde fundet ansøgningen støtteberettiget, men desværre var man nødt til at afslå ansøgningen på grund af begrænsede midler.

Anders Hedegaard

En tidlig julegave

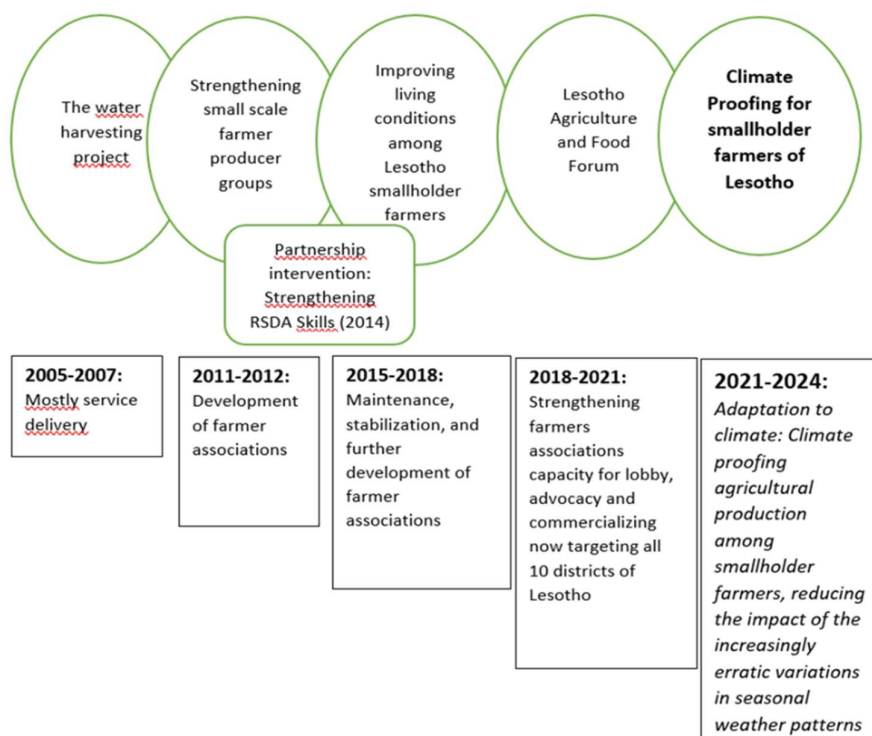
Men umiddelbart før jul var der gode nyheder fra CISU. De skrev til os: "Bedømmelsesudvalget vurderer at jeres ansøgning opfylder kravene i retningslinjerne for Civilsamfundspuljen og er i tråd med Danmarks strategi for udviklingssamarbejde. Støtte bevilget: kr. 4.365.838".

En ekstra bevilling fra Udenrigsministeriet havde givet CISU mulighed for alligevel at imødekomme vores ansøgning.

Projekt "Klimasikring for småbønder i Lesotho" vil blive lanceret i marts 2022.

Det langvarige partnerskab mellem RSDA og Denmark Lesotho Network har konsekvent støttet småbønder i Lesotho og deres organisationer. RSDA er nu godt klædt på til at udvide støtten til bønderne, og dette 2022-2025 projekt vil styrke bøndernes modstandskraft overfor klimaforandringer.

Overblik over de danskstøttede samarbejdsprojekter DLN har haft med RSDA siden 2005

Hvordan gik det med udstyret til hospitaler og skoler?

En arbejds- og rejsebeskrivelse

Af: Arne Pedersen

Juleaften 2021 gav Udenrigsministeriet os en stor gave – rejserestriktionerne til Det Sydlige Afrika blev ophævet. Nu kunne alle danskere igen fri rejse til fx Sydafrika og Lesotho – nøjagtig som før corona.

I forbindelse med vores levering af en 40 fods container med hovedsageligt hospitalsudstyr til LECSA - Lesotho Evangelical Church of Southern Africa - i begyndelsen af februar 2021 har jeg en partnerskabsrejse hos Genbrug til Syd. Urszula og jeg tog en hurtig beslutning og mandag d. 17. januar rejste vi fra Billund til East London.

Fra tirsdag d. 18. - søndag d. 23. januar var vi sammen med vore venner på ferie. Først i sommerhus tæt ved East London og derefter på deres farm udenfor Ladybrand.

For at komme til Lesotho skulle vi bruge en "frisk" PCR test. Den fik vi taget i East London fredag morgen. Resultatet fik vi pr. mail samme eftermiddag.

Søndag 23. januar kørte vi fra Ladybrand i Sydafrika til Morija i Lesotho på projektbesøg. Der var forbavsende få personer, som skulle passere Maseru Bridge, det skyldes sikkert den noget bekostelige PCR-test.

Hospitalsdirektøren hos Scott Hospital, Mrs. Ramphona, havde lagt et program for os de 3 dage i Morija:

Mandag 24. januar

Ved porten får vi målt temperatur og fremviser coronavaccination. Alle patienter kontrolleres ved indgangen. Såfremt du ikke er vaccineret, bliver du det nu.

Kl. 10.00 mødte vi op i hospitalets boarding room. Hele ledelsen var til stede. Efter mødet med præsentationsrunde blev vi vist rundt på hospitalet for at følge op på materiellet, som blev leveret for ca. 1 år siden.

Hæve- sænkesenge

I 2020 blev der leveret 12 stk. og i 2021 8 stk. Ingen af disse 20 velfungerende hospitalssenge var taget i brug. Ledelsen forklarede, at det skyldes, at vi i Europa bruger 110 volt, mens man i Lesotho bruger 220 volt ???!!! - endvidere havde de problemer med de danske 2-stik til Lesothos 3-stik. Jeg var dybt forundret. I frokostpausen ringede jeg til min gode ven i Ladybrand. Løsningen var enkel. Vi bruger jo samme volt i

Europa og Lesotho. For at tilkoble strøm skal der bruges én omformer pr. seng til ca. kr. 15 pr. stk. De kan købes i de fleste dagligvarebutikker i Lesotho. Problemet blev løst samme eftermiddag.

Vi lagde et ekstra besøg ind i programmet til Scott Hospital tirsdag d.1. februar. Jeg gjorde opmærksom på, at denne dag skulle samtlige 20 senge være taget i brug med patienter. I modsat fald kunne vi få vanskeligheder ved fremtidige leveringer.

Rollatorer

Ingen på Scott Hospital og ligeledes Tebellong Hospital (senere) havde nogensinde stiftet bekendtskab med dette glimrende køretøj. Jeg har heller ikke på noget tidspunkt set en rollator i Lesotho. Opfattelsen var den, at nye mødre i vores del af verden brugte rollatoren som barnevogn. Den lille ny kunne jo sagtens ligge i kurven foran på køretøjet. Urszula sørgede for glimrende rollatorundervisning.

Diverse hospitals forbrugsvarer

I to lokaler var der en del kasser fra de to leveringer, som ikke var taget i brug. Måske fair nok – man vidste ikke, hvordan en del af dette skulle bruges. De ønsker kontakt til et dansk hospital, så man via zoom kan få instruktion (herom senere i artiklen). Vi har vist Scott personalet, at de kan google sig frem til instruktioner.

Langt hovedparten fra de to leveringer er for længst taget i brug. Fx plastre, forbindinger, værnemidler, badebænke og mange slags hospitalsmøbler.

Fodboldkamp

Sidst på eftermiddagen var vi inviteret til fodbold på Morija Stadion. Vi så en god kamp mellem Scott Hospital og Scott College of Nursing. Førstnævnte var i Firehøje's gule spillerdragter og sygeplejeskolen i Give's grønne spillerdragter.

I Danmark ville dommeren helt sikkert underkende banen. Og danske drenge ville helt sikkert nægte at spille på banen – men her var ingen vrøvl, der blev gået frisk til vaflerne. Masser af glade tilskuere – en ren fornøjelse.

Tirsdag 25. januar

Kl. 09.00 mødte vi op på sygeplejeskolen (Scott College of Nursing). Igen bød Mrs. Ramphona velkommen. Hun har været leder på skolen i mange år, men er nu også konstitueret leder på hospitalet (herom senere).

Det var her to sygeplejestuderende fra Horsens skulle have været i seks ugers praktik fra d. 1. februar. Det blev ikke til noget pga covid-situationen. Vi fik en grundig indføring i praktiske forhold for forhåbentlig kommende danske sygeplejestuderende:

Daglig ledelse syv personer. Personale 34 personer. 128 studerende.

Tre uddannelser: 12 mdr. 18 måneder og 3 år.

På skolen bor der 125 studerende. Værelser med to – seks studerende. Heraf pt ca. halvdelen ude i Morija by pga covid-situationen.

Fire klasseværelser. Pt bygges yderligere to klasseværelser, som tages i brug 1. maj. Vi har set byggeriet.

Alle bærer uniformer.

Skolepenge. Basothoer 100 US dollars pr. måned. Internationale 120 US dollars pr. måned. Dækker indkvartering, forplejning, uddannelse, uniformer og transport til satellitklinikker.

Herefter rundgang på skolen. Vi overværede undervisningen. Så vidt vi kan se høj standard og med moderne hjælpemidler. Danske sygeplejestuderende kan bestemt have udbytte af et ophold her og kan bidrage med noget til de andre studerende.

Eftermiddag

Vi går til Thabeng Skole, højest et par kilometer fra Scott. Skolen fik for et år siden leveret 47 computere. Det blev en rigtig positiv oplevelse. De 46 er i brug. Vi overværede undervisningen. Fire lærere hjalp eleverne. Camara School Net har virkelig gjort deres arbejde. (Opsætning, strømforsyning, uddannelse af lærere samt vedligeholdelse) Vi talte med elever, skolelederen og lærere – de var virkelig begejstrede.

Alle elever og lærere er vaccinerede. Det gælder i øvrigt over hele Lesotho. Uden vaccination kan man ikke være på skolen. Alle tager imod vaccination. Det samme gør sig gældende, så vidt vi ved, i alle brancher over hele landet. Flokimmunitet er opnået. Alligevel bruges masker flittigt.

Onsdag 26. januar

Sammen med hospitalsledelsen og ledelsen på sygeplejeskolen blev vi inviteret på udflugt til Thaba Bosiu. I skolens minibus var vi ca. 15 personer. En lokal guide gav os et omfattende indblik i Lesotho's historie.

Retur på Scott takkede vi for tre spændende dage og gentog, at vi kom igen tirsdag d. 1. februar for at se 20 hospitalssenge i brug.

Konklusion for Scott: En meget velfungerende sygeplejeskole. På hospitalet er der plads til forbedringer.

Torsdag 27. januar

Efter tre solrige dage i Morija kører vi nu til Semonkong. Nyder naturen, men den sidste time af turen slår vejret over i kraftig regn og torden. Vi når dog sikkert frem til Semonkong Lodge.

Fredag 28. januar

Kl. 10.00 får vi besøg af Mrs. Khiba, lederen på Tebellong Hospital i Qachas Nek. Mrs. Khiba og en kollega gennemgik ved hjælp af laptop meget professionelt, hvordan de havde taget alt fra leveringen i 2021 i brug, også det udstyr som Scott havde problemer med - herunder sengene. Det eneste de stillede spørgsmål ved, var rollatorerne – det fik vi forklaret dem. Fik lavet en aftale med Tebellong, at de hjælper Scott med diverse udstyr, som Scott har problemer med.

Lørdag og søndag

Lørdag var det rigtig fint vejr. Vi gik en tur til vandfaldet. Undervejs fik vi en guide – en dreng på 15 år – han insisterede på at være vores guide. Heldig nok – ellers var vi gået gennem dalen, som var temmelig smadret efter al den regn de sidste par måneder. Han førte os sikkert og næsten tørskoet frem til vandfaldet. Sjovt at se folk gå med mundbind, uden at andre er i nærheden. Senere fik vi forklaret, at det skyldes de store bødestrafte fra november, dengang omikron rasede.

Dengang havde politiet travlt med at give bøder på 5.000 rand pr. person, hvis man gik uden mundbind. Mange tror, at denne regel stadig er i kraft.

Mandag 31. januar

Vi kører til Maseru – én dag før planlagt. Ganske enkelt for at følge op på om sengene på Scott Hospital er blevet taget i brug. Vi har fint vejr. Undervejs gør vi et ophold på Ramabanta Post Trading Center. De er i fuld gang med at lægge sidste hånd på renoveringer efter næsten to års nedlukning. Vi bliver meget imponeret af det smukke haveanlæg her midt i bjergene. Hen på eftermiddagen ankommer vi til Lancers Inn i Maseru. Lancers Inn bærer helt tydeligt præg af lang tids nedlukning. Vores rondavel var absolut ikke gjort ordentlig rent. Vi fik 2 andre at vælge imellem og tog den som var mindst tilsmudset.

Et par dage efter viser det sig, at hotellet pr. 1. februar har fået nye ejere og en storslået rengøring / renovering igangsættes.

Tirsdag 1. februar

Ekstra køretur fra Maseru til Morija. Kl. 11.00 møder vi op som aftalt på Scott Hospital. Vi går sammen med Mrs. Ramphona direkte til de forskellige sengeafsnit. Tæller op – 17 ud af 20 hæve- sænkesenge er taget i brug med

patienter. To senge er anbragt i covid isolations værelset. Kun 1 seng var ikke taget i brug. Den sidste måned har der ikke været covid patienter indlagt. I november var der konstant 3 covid patienter indlagt, hvilket er Scott's kapacitet. Ekstra covid patienter blev dengang indlagt på hospitalet i Mafeteng.

Lidt tilfældig kom vi til at tale om, at vi skal have en negativ covid test indenfor 72 timer før vi kører over grænsen lørdag 5. februar. Den er ret dyr i Maseru. Scott tilbyder os testen gratis og vi aftaler at komme næste dag kl. 15.30, så passer det med, at vi kan køre over grænsen lørdag formiddag.

Onsdag 2. februar

Kl. 12.00 har vi på Lancers Inn et frokostmøde med Mr. Makhetha fra Camara School Net. Vi kan kun rose Camara for godt arbejde for tre år siden på Mosoang High School og nu på Thabeng School.

Hvis det lykkes at sende en container senere i år, har vi fået computere stillet i udsigt hos Computergruppen i Holbæk. Hvis nogen af jer som nu læser dette, har kendskab til et antal velfungerende computere (mindst 20), som kan doneres til Lesotho, så kom endelig ud af busken. Det bliver en succes, og behovet på skolerne er enormt.

Eftermiddag

Vi kører endnu en ekstra tur til Morija for at få vores gratis PCR test. Ankommer som aftalt til teststedet i god tid før lukketid.

Alle detaljer var aftalt dagen før. Men åh nej, pigen, som sad der, vidste intet om en gratis test, og hun fortalte også, at vi næppe ville få resultatet pr. mail så hurtigt som lovet. Urszula blev siddende hos hende, mens jeg fik fat i kompetente personer. Vi blev testet. Gik med til laboratoriet, hvorfra prøverne skulle sendes til Maseru. Vi blev hængende for at overvære afsendelsen. Det foregik pr. ambulance med udrykning. Vi blev lovet svar samme aften. Intet svar kom. Vi ventede til torsdag morgen. Intet svar – ej heller torsdag eftermiddag. Talrige telefonsamtaler, men desværre intet svar. Så hvad der skete, fandt vi aldrig ud af. I stedet for måtte vi mod betaling lade os teste i Maseru.

Torsdag d. 3. februar

Kl. 10.00 møder vi op på LECSA's kontor i Maseru. Vi bliver budt velkommen af LECSA's sekretær rev. Khethang Posholi. Meget professionelt gennemgår vi vores arbejde i Lesotho. Ntate Posholi beklager "manglerne" på Scott Hospital og fortæller, at han for 4 måneder siden måtte skille sig af med hospitalslederen og indsætte Mrs. Ramphona som konstitueret leder. Dvs. at hun midlertidigt er leder på både hospitalet og skolen. Han følger op på nogle bilag vi mangler – nogle har vi allerede fået. Ligeledes følger han op på, at Scott Hospital med hjælp fra Tebellong får styr på punkter nævnt tidligere i dette nyhedsbrev.

Nyt MoU underskrives.

Både Tebellong og Scott har under møder med de 2 hospitalsledelser allerede specifikt nævnt nye ønsker til en kommende forsendelse. Det har ntate Posholi fulgt op på.

Vores modtagere og sydpartner sætter stor pris på de 2 containerleveringer fra 2020 og 2021 og vil sætte stor pris på fortsat samarbejde.

Fredag d. 4. februar

Kl. 08.00 har vi en aftale med ntate Shale (DPE) om, at han henter os på Lancers Inn. Desværre måtte vi udsætte vores aftale til kl. 09.00, fordi vi skulle have en PCR test i Maseru kl. 08.30, når teststedet åbnede. (Vores gratis test i Morija var en kikser.) Havde forsøgt at ringe, whatsapp' og maile til Shale, men ingen kontakt. Ntate Shale mødte op kl. 08.00. Kl. 09.00 kørte vi mod Berea for at se ca. 250 sæt spillertrøjer fra Firehøje og Give. Der var lagt et program kl. 10.00 – 16.00. Vi nåede frem til tiden. Det hele viste sig at være 1½ time forsinket.

Det blev en dag med mange taler (10 – 15 personer) Alle takkede for spillerdragterne og lagde vægt på, at tøjet kunne udlånes fra 8 DPE biblioteker rundt i Lesotho.

Efter talerne var der fodboldkamp, men det endte med tordenvejr. Pludselig var alt slut. Alle forlod naturligvis området, og vi kunne køre til Maseru.

Lørdag d. 5. februar

Fra morgenstunden henter vi vores testresultater, pakker og kører til grænsen. Igen nemt at komme over. Bliver hos vore venner i Ladybrand indtil mandag.

Mandag d. 7. - søndag d. 13. februar

Weltevreden Game Lodge og Franklin View. (Bloemfontain)

Lørdag får vi vores negative PCR test for at kunne flyve hjem.

Ved ankomst til Billund mandag d. 14. februar bliver vi igen PCR testet. Urszula negativ og jeg positiv. Så nu kunne vi efter 4 særdeles udbytterige og spændende uger gå i isolation.

Ansvarshavende redaktør: Karsten Lund (Hvis du gerne vil bidrage med en artikel til Lumela så kontakt: dln@lumela.dk eller et af bestyrelsens medlemmer)

Medlemsskab af DLN

Enhver, der kan støtte målene med DLN, kan opnå et medlemskab. Medlemmer bidrager til at støtte initiativer i Lesotho, der udvikler og forbedrer levevilkår i landet. Medlemmerne modtager et elektronisk nyhedsbrev fire gange om året og inviteres til DLNs årlige generalforsamling. Omkostningerne ved et medlemskab er 100 danske kroner årligt. For medlemskab kontakt DLN:

E-mail: dln@lumela.dk

Hjemmeside: www.lumela.dk

KHOTO – PULA – NALA